

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Житомирський національний агроекологічний університет
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Університет штату Пенсильванія (США)
Каршинський інженерно-економічний інститут (Республіка Узбекистан)
Поліський державний університет (Республіка Білорусь)
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Державний університет «Житомирська політехніка»
Львівський національний аграрний університет
Хмельницький університет управління та права ім. Л. Юзькова
Подільський державний аграрно-технічний університет

Фінансова політика
регіонального розвитку:
вітчизняний та зарубіжний досвід

**Матеріали міжнародної
науково-практичної конференції**

з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту

10-11 жовтня 2019 року

**Житомир
2019**

УДК 336:35.075.52
Ф 59

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Житомирського національного агроєкологічного університету
протокол № 2 від 25.09.2019 р.*

Редакційна колегія:

- Дема Д. І.** – к. е. н., професор (головний редактор);
Давиденко Н. М. – д. е. н., професор;
Ергашев Р. Х. – д. е. н., професор;
Петрук О. М. – д. е. н., професор;
Рудик В. К. – д. е. н., професор;
Синчак В. П. – д. е. н., професор;
Гнидюк І. В. – к. е. н., доцент;
Куровська Н. О. – к. е. н., доцент (відповідальний секретар);
Недільська Л. В. – к. е. н., доцент (відповідальний секретар).

Ф 59 Фінансова політика регіонального розвитку : вітчизняний та зарубіжний досвід : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту (10-11 жовт. 2019 р.). – Житомир, 2019. – 340 с.

До збірника увійшли тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції з актуальних проблем формування ефективної фінансової політики регіонального розвитку. Висвітлено теоретичні засади та прикладні аспекти фінансової політики регіонального розвитку України та зарубіжних країн, запропоновано механізми фінансової децентралізації та муніципальної консолідації регіонів, розроблено інструменти підвищення капіталізації підприємств та інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів, виявлено особливості обліково-інформаційного забезпечення реалізації фінансової політики регіонального розвитку.

УДК 336:35.075.52
Ф 59

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Зміст

Секція 1. Теоретичні засади і прикладні аспекти фінансової політики регіонального розвитку

<i>Andriy Kolodiy</i> <i>INCLUSIVE DEVELOPMENT INDEX: INSTALLATION AND NECESSITY TO APPLY</i>	12
<i>Мороз Юлія, Цаль-Цалко Юзеф</i> <i>АГРАРНІ РОЗПИСКИ ЯК ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ТА ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ</i>	15
<i>Синчак Віктор, Ярмоленко Юрій</i> <i>ВПЛИВ ПДВ НА СТРУКТУРУ ПОСТАВОК ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР І ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПОРТЕРІВ РЕГІОНУ</i>	18
<i>Дема Дмитро</i> <i>МІСЦЕ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ В РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ</i>	21
<i>Буряк Аліна, Дем'яненко Інна</i> <i>СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ</i>	27
<i>Гадайшаев М. А</i> <i>ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПО ОСУЩЕСТВЛЕНИЮ ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНОЙ ПОЛИТИКИ В СТРАНЕ</i>	30
<i>Гнидюк Інна</i> <i>ГЕНДЕРНО-ОРІЄНТОВАНЕ БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ</i>	35
<i>Грицина Оксана, Шолудько Ольга</i> <i>ФІНАНСОВА ПОВЕДІНКА ДОМОГОСПОДАРСТВ ТА ЇЇ АДАПТАЦІЯ ДО СУЧАСНИХ УМОВ</i>	39
<i>Михальчишина Лариса</i> <i>ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ: БЮДЖЕТНА СКЛАДОВА</i>	44

<i>Невдах Сергей</i> <i>ИННОВАЦИОННЫЙ АУДИТ КАК ИНСТРУМЕНТ ФИНАНСОВОЙ ПОЛИТИКИ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ</i>	47
<i>Пилипенко Ольга</i> <i>НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ</i>	50
<i>Плетенецька Світлана</i> <i>ОЦІНКА СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ ІНФЛЯЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ</i>	54
<i>Полторак Анастасія</i> <i>ПІДХОДИ ДО МОНИТОРИНГУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ</i>	58
<i>Теляк Оксана</i> <i>ДЕДОЛЛАРИЗАЦИЯ ЭКОНОМИКИ КАК ОДНА ИЗ ВАЖНЕЙШИХ ЗАДАЧ ФИНАНСОВОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ</i>	62
<i>Тодосійчук Володимир</i> <i>АНТИІНФЛЯЦІЙНА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ЗАХОДІВ МОНЕТАРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ</i>	65
<i>Тофан Іван, Богач Мар'яна</i> <i>ПРОБЛЕМАТИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ЗАСАД ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ</i>	69
<i>Халиков С. Р.</i> <i>ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА НА ОСНОВЕ ФИНАНСОВОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН</i>	72
<i>Чугаєвська Світлана, Куровський Олександр</i> <i>СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ ОБЛІКОВОЇ СТАВКИ НА СТАБІЛЬНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ</i>	77
<i>Шевчук Ірина</i> <i>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ</i>	80

**Секція 2. Фінанси в умовах децентралізації
органів місцевого самоврядування**

<i>Виговська Наталія, Полчанов Андрій</i> <i>НАПРЯМИ ФІНАНСОВОЇ РЕІНТЕГРАЦІЇ НЕПІДКОНТРОЛЬНИХ</i> <i>ТЕРИТОРІЙ НА ОСНОВІ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ</i>	85
<i>Бондаревська Ольга</i> <i>БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ</i> <i>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ</i> <i>ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД</i>	88
<i>Дем'яненко Віктор</i> <i>БЮДЖЕТНИЙ МЕХАНІЗМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД</i> <i>ЯК ФАКТОР СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ</i>	91
<i>Дем'янюк Інна</i> <i>ЕТАПИ РОЗВИТКУ ТА ДИНАМІКА ПРОЦЕСУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ</i> <i>В УКРАЇНІ</i>	95
<i>Жанзаков Бекзот Кулмамат угли</i> <i>ПОКАЗАТЕЛИ, ВЛИЯЮЩИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКУЮ</i> <i>ИНФРАСТРУКТУРУ</i>	99
<i>Коваль Надія</i> <i>УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ ОТГ:</i> <i>ІНСТРУМЕНТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ</i>	102
<i>Копитова Ірина, Прінц Ольга</i> <i>ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ФІНАНСОВОЇ</i> <i>СТІЙКОСТІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ</i>	106
<i>Лункіна Тетяна, Бурковська Алла</i> <i>ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ</i>	110
<i>Недільська Лариса, Недільська Софія</i> <i>ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД:</i> <i>СУТНІСТЬ І СКЛАДОВІ ЕЛЕМЕНТИ</i>	114
<i>Патинська-Попета Марина</i> <i>ФІНАНСОВА БАЗА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ</i> <i>В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ</i>	117

Румик Ігор
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
В УМОВАХ БЮДЖЕТНО-ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ 120

Суліменко Лариса
ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ
ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД:
ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД 124

Томащук Інна
ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК
СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНІ 128

Уманець Людмила
МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК, ОРІЄНТОВАНИЙ НА ГРОМАДУ (CLLD):
ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ 131

Усата Наталія
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ОБ'ЄДНАНИХ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД 134

***Секція 3. Інструменти підвищення капіталізації підприємств
та інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів***

Алескерова Юлія
КОНТРОЛІНГ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА:
РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ 137

Гудзь Олена, Стецюк Петро
ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ
ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ 140

Давиденко Надія, Тітенко Зоя
ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА
В УКРАЇНІ 143

Демченко Оксана, Прутська Олена
ФІНАНСОВИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАЛУЧЕННЯ КАПІТАЛУ 146

Дусмуратов Р. Д, Халиков С. Х.
ОПТИМИЗАЦИЯ СТРУКТУРЫ ИСТОЧНИКОВ
ОБОРОТНЫХ АКТИВОВ ФЕРМЕРСКИХ ХОЗЯЙСТВ
В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН 150

<i>Зінчук Тетяна</i> <i>КАПІТАЛІЗАЦІЯ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ</i> <i>АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ</i> <i>ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	155
<i>Новак Оксана, Петрук Олександр</i> <i>ПОНЯТТЯ ПОХІДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ</i> <i>ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ПЕРЕДУМОВА ЇХ АНАЛІЗУ</i>	159
<i>Сіренко Наталя, Мікуляк Катерина</i> <i>ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНЕ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ</i> <i>РЕГІОНІВ У РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ</i>	163
<i>Тараріко Юрій, Лукашук Віта</i> <i>ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА</i> <i>НА МЕЛІОРОВАНИХ ЗЕМЛЯХ ПОЛІССЯ</i>	166
<i>Эргашев Рахматулла</i> <i>РОЛЬ НАЛОГОВ В КОРПОРАТИВНИХ ФІНАНСАХ</i>	174
<i>Вдовенко Лариса, Мельник Олександр</i> <i>СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ НА РИНКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ</i>	178
<i>Абрамова Ірина, Кирилович Олена</i> <i>ДІАГНОСТИКА ТАРИФНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПОСЛУГИ</i> <i>ПІДПРИЄМСТВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА</i> <i>ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ</i>	180
<i>Вдовенко Ірина</i> <i>РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ФІНАНСУВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ</i> <i>АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ</i>	185
<i>Вікарчук Ольга, Калініченко Олена</i> <i>ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ</i> <i>«ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ»</i>	189
<i>Викторович Кристина</i> <i>РАЗВИТИЕ СОВРЕМЕННЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ОБЕСПЕЧЕНИЯ</i> <i>БЕЗОПАСНОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ</i>	193
<i>Галкина Марина</i> <i>УПРАВЛЕНЧЕСКИЙ АУДИТ В КОРПОРАТИВНЫХ СТРУКТУРАХ:</i> <i>НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ</i>	196

<i>Гадовє С. Ж. АКТУАЛЬНІЕ ВОПРОСЫ УПРАВЛЕНИЯ РИСКА ЛИКВИДНОСТИ В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ</i>	<i>199</i>
<i>Дорохова Людмила, Куровська Наталія, Куровський Олександр НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ</i>	<i>204</i>
<i>Коваль Любов СТРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ В ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ</i>	<i>207</i>
<i>Мартинюк Галина, Мартинюк Михайло МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ ТА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ</i>	<i>209</i>
<i>Махмудов Л. У. ЭЛЕКТРОННАЯ КОММЕРЦИЯ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ</i>	<i>214</i>
<i>Мулик Тетяна ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</i>	<i>222</i>
<i>Микитюк Валерій, Паламарчук Тетяна, Русак Олена ІНОЗЕМНЕ ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ: АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ</i>	<i>225</i>
<i>Пирієн Максим АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ</i>	<i>229</i>
<i>Рубай Оксана, Синявська Любов ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ</i>	<i>232</i>
<i>Самарічева Тетяна ПЕРСПЕКТИВИ ДИФЕРЕНЦІЮВАННЯ СТАВКИ ПІДВ ЯК ІНСТРУМЕНТА ПІДВИЩЕННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ</i>	<i>235</i>
<i>Скрипник Галина ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ УКРАЇНИ</i>	<i>238</i>

<i>Ставська Юлія</i> ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РИНКОВОГО ГОСПОДАРСТВА	241
<i>Стойко Олег</i> СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК НЕОБАНКІВ В УКРАЇНІ	244
<i>Султонов Ш. А, Тайлакова Д. Б</i> РАЗВИТИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА МАЛОГО БИЗНЕСА И ЧАСТНОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В СФЕРЕ ОБСЛУЖИВАНИЯ	253
<i>Сус Леся, Сус Юрій</i> ТЕНДЕНЦІЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	263
<i>Томашевський Юрій</i> ЗАСТОСУВАННЯ ВОЛОГО-ТЕМПЕРАТУРНОГО ІНДЕКСУ ПРИ СТРАХУВАННІ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ ЗАХІДНИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ	269
<i>Томчук Олена</i> ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	272
<i>Федоришина Лідія</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	276
<i>Шубенко Інна</i> ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ФІНАНСОВИХ КОМПАНІЙ НА СУЧАСНОМУ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ	279
 Секція 4. Обліково-інформаційне забезпечення реалізації фінансової політики регіонального розвитку	
<i>Правдюк Наталія</i> ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ПОЛІТИКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	283
<i>Цаль-Цалко Юзеф, Мороз Юлія</i> ДОДАНА ВАРТІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ ТА ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	288

Віленчук Олександр
IT-АУТСОРСИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА РИНКУ
АГРАРНОГО СТРАХУВАННЯ 291

Гайдучок Тетяна, Цегельник Ніна
ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК СКЛАДОВА
ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА 296

Данилкова Светлана
ПОДОТЧЕТНОСТЬ СЛУЖБЫ ВНУТРЕННЕГО АУДИТА:
ВАРИАНТЫ ОРГАНИЗАЦИИ И РИСКИ 299

Купрейчик Дмитрий
ІС: ПРЕДПРИЯТИЕ НА СЛУЖБЕ УЧЕТА И КОНТРОЛЯ 302

Тімченко Ольга
ПЛАТІЖНА СПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА:
УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ 305

Якубова Ирина
УЧЕТНО-АНАЛИТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ
БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ В КЛАСТЕРЕ 309

Секція 5. Фінансова політика регіонального розвитку в ЄС

Bihun Yuriy, Kovalchuk Oleksandr, Usiuk Tetiana
THE EU BUDGET AND SUSTAINABLE AGRICULTURE 312

Рудик Володимир
ОСОБЛИВОСТІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ
В РЕГІОНАХ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД 316

Агрес Оксана, Садура Оксана, Тимків Ірина
БАНКОСТРАХУВАННЯ: ПОГЛЯД УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ 322

Бородіна Оксана
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ
ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ 325

Лемішко Олена

*АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ
В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ*

328

Шкатула Вікторія

*ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
У КРАЇНАХ ЄВРОСОЮЗУ*

335

СЕКЦІЯ 3

Інструменти підвищення капіталізації підприємств та інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів

КОНТРОЛІНГ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА: РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Алескерова Юлія,

*д. е. н, старший науковий співробітник,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Вінницький національний аграрний університет,
м. Вінниця*

Постановка проблеми. В умовах нестабільності факторів зовнішнього середовища та адаптуються до них внутрішніх умов здійснення фінансових операцій збільшується ймовірність виникнення кризи підприємства, який може завдати реальної шкоди його функціонування та розвитку. При цьому фінансова криза компанії є об'єктивним економічним процесом, що дає імпульс до інтенсифікації її діяльності. Можливі два принципово відмінних варіанти виходу з кризової ситуації: припинення функціонування збанкрутілого підприємства або успішне подолання кризи ефективної бізнес-структурою. В кінцевому рахунку, саме цій меті підпорядкована система методів, підходів і заходів, іменована ризик-контролінгу. Найбільш поширена думка, що цей інструмент управління необхідний для виведення підприємства з кризового стану. Однак таке трактування сутності контролінгу послаблює попереджає спрямованість цієї підсистеми управління підприємством. Стратегічно її застосування необхідно вже з моменту вибору місії, вироблення концепції і цілей діяльності фірми для формування і підтримки на належному рівні її фінансово-економічного потенціалу, щоб забезпечувати протягом тривалого періоду конкурентоспроможність компанії як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Більшість науковців, які займаються проблематикою контролінгу, зокрема Л.О. Вдовенко, Г.М. Калетнік, М. Дідерігз, А.М. Кармінський, Т. Райхман, Х. Кюппер,

Р. Манн, Д. Хан, П. Хорват підкреслюють важливість такої підсистеми фінансового контролінгу як "контролінг ризиків", однак цілісна парадигма контролінгу фінансових ризиків, як інноваційної системи методичної, консалтингової та інформаційної підтримки ризик-менеджменту підприємств, у вітчизняній літературі досі відсутня. Водночас практика засвідчує важливість постійного оновлення методів та інструментів управління фінансовими ризиками підприємств регіону.

Виклад основного матеріалу. Зважаючи на той факт, що система ризик-менеджменту підприємств реального сектору економіки в значній мірі орієнтується на здобутки фінансових посередників у цій сфері, маємо переконання, що поряд із вдосконаленням банківського регулювання, зростатиме і якість, а головне прозорість вітчизняного корпоративного управління. Побудова інтегрованої системи ризик-менеджменту, потребує ефективної інформаційно-аналітичної підтримки, координації та контролю на всіх етапах її функціонування. На нашу думку, при побудові такої системи доцільно опиратися на контролінг ризиків, який забезпечить системну координацію та інформаційну підтримку всіх етапів процесу управління ризиками, в т.ч. і фінансових, в рамках контролінгу фінансових ризиків підприємств регіону. Очевидно, що фінансовий менеджмент сьогодні потребує серйозної підтримки в області контролю, координації та інформаційного забезпечення, яка б дозволила більш гнучко реагувати на стрімкі зміни внутрішнього та зовнішнього середовища. Сучасному бізнесу конче необхідний такий собі "мозковий центр", що допомагав би приймати зважені фінансово-економічні рішення на всіх рівнях управління. Ідея інтегрованого підходу до управління має глибоке історичне підґрунтя. Основною причиною його розвитку та закріплення в практиці господарювання підприємств на Заході стало усвідомлення необхідності повної інтеграції всіх існуючих бізнес-процесів у рамках однієї системи. Саме інтегроване управління є основою реалізації концепції контролінгу в процесі управління підприємствами [3].

Основним завданням контролінгу фінансових ризиків суб'єктів господарювання є інформаційно-аналітична та методична підтримка ризик-менеджменту і керівництва в процесі ідентифікації ризиків. Інформаційно-аналітична підтримка виражається в систематичному зборі та аналізі зовнішньої інформації на предмет виявлення можливих ризиків чи можливостей. Така підтримка повинна надавати керівництву та ризик-менеджменту чітку картину того, що відбувається в країні та поза її межами, в галузі та регіоні, у постачальників та покупців. Згідно стандарту управління ризиками ISO 31010:2009, кроком, що передуює процесу ідентифікації ризиків підприємств є аналіз внутрішнього та

зовнішнього середовищ функціонування підприємства. Зовнішній контекст, в свою чергу, стосується ситуації на вітчизняному та світових ринках. Завданням контролінгу фінансових ризиків підприємств, на даному етапі, вважаємо інформаційне забезпечення ризик-менеджменту шляхом підготовки звітів щодо існуючих тенденцій фінансової діяльності. Так, втрата ринків збуту, інфляція та різка девальвація національної валюти значно знизили ефективність діяльності сільськогосподарських вітчизняних підприємств. В Україні більшість фермерських господарств, які займаються виробництвом продукції рослинництва є прибутковими і найближчими роками дана тенденція продовжуватиме зберігатися, оскільки існує високий попит на продукцію. Важливим завданням контролінгу фінансових ризиків на даному етапі є опис ринків, на яких проводить свою діяльність підприємство та підготовка рекомендацій щодо прийняття основних фінансових рішень. Наприклад, враховуючи помітне зниження рентабельності продажів продукції, слід провести додатковий аналіз основних статей витрат виробництва, і, у випадку різкого збільшення окремих статей, відмовитись від вирощування окремих культур. Враховуючи ситуацію на ринку СФГ повинно розглянути вирощування інших сільськогосподарських культур. Виробництво зернових культур є важливою складовою сільськогосподарського виробництва, яка тісно пов'язана з великою кількістю різноманітних фінансових ризиків, перед усім зовнішніх. Це пов'язано з тим, що значна частина зернових культур експортується, що сприяє надходженню валютної виручки в країну та стабілізації національної валюти. Валютні ризики є подібними до інфляційних ризиків, оскільки виникають внаслідок коливання курсів валют і впливають на всіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Так, імпортуючи сировину і матеріали, підприємство програє від підвищення обмінного курсу відповідної іноземної валюти по відношенню до національної. Зниження ж цього курсу визначає фінансові втрати підприємства при експорті готової продукції

Висновки. Також на ефективну діяльність підприємства впливають інші види фінансових ризиків. До цієї групи ризиків зазвичай відносять ризики стихійних лих та інші аналогічні "форс-мажорні" обставини, що можуть призвести не лише до втрати очікуваного доходу, але й частини активів підприємства, а також ризик несвоєчасного здійснення розрахункових операцій; емісійний ризик тощо. Дослідивши всі можливі фінансові ризики підприємств, можна стверджувати що підприємства стабільно працюють на ринку виробництва продукції рослинництва. Але всі зовнішні та внутрішні ризики необхідно ретельно моніторити та прогнозувати.

Список використаних джерел

1. Ковалев В. В. Финансовый анализ. Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. М. : Финансы и статистика, 1996. – 512 с.
2. Brealey, Richard A. Principles of corporate finance / Richard A. Brealey, Stewart C. Myers, Franklin Allen. – 10th ed. – New York : McGrawHill, 2011. – p. 969.
3. Brigham Eugene F. Financial management: Theory and practice / Eugene F. Brigham, Michael C. Ehrhardt 12th ed. – New York : McGrawHill, 2009. – p. 835.

ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Гудзь Олена,

д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту

Стецюк Петро,

*д.е.н., професор кафедри менеджменту,
Державний університет телекомунікацій,
м. Київ*

Децентралізація державної влади та реформування місцевого самоврядування найбільш суттєво впливають на трансформацію фінансової складової політики регіонального розвитку. В нових економічних умовах суттєвих якісних змін зазнають фінансова сфера та господарський механізм підприємств. У зв'язку з цим питання розвитку їх фінансового потенціалу має принципове значення для успішної реалізації політики децентралізації.

Проблеми розвитку фінансового потенціалу підприємств у вітчизняній літературі представлена результатами дослідження таких аспектів як розкриття економічного змісту фінансового потенціалу та його взаємозв'язку з іншими економічними категоріями, ролі й місця у відтворювальному процесі, методичних питань оцінки та прогнозування розвитку [1-4].

Фінансовий потенціал виступає важливим елементом економіки кожного підприємства. Враховуючі багатofункціональність та

Наукове видання

***Фінансова політика
регіонального розвитку:
вітчизняний та зарубіжний досвід***

**Матеріали міжнародної
науково-практичної конференції
з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів і кредиту
(м. Житомир, 10 жовтня 2019 р.)**

Комп'ютерна верстка:
Недільська Л. В. – к. е. н., доцент.

Підписано до друку 25.09.2019. Формат 60×84 1/16.
Гарнітура Times New Roman.
Умов. друк. арк. 17,35. Наклад 100. Зам № 216.

Видавництво «Житомирський національний
агроекологічний університет».
10008 м. Житомир, бульвар Старий, 7, тел 37-49-44.
Свідоцтво суб'єкта про державну реєстрацію
ДК №3402 від 23.02.2009 р.